



A j e l ö l t k ó d s z á m a :

Državni izpitni center



P 1 1 2 A 1 0 3 1 1

ŐSZI VIZSGAIDŐSZAK

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

1. feladatlap

Nem művészi szöveg elemzése

2011. augusztus 25., csütörtök / 60 perc

Engedélyezett segédeszközök:

A jelölt golyóstollat vagy töltőtollat hoz magával.

A feladatlaphoz két értékelőlap is mellékelve van.

A nem művészi szöveget tartalmazó perforált lapot a jelölt ki is tépheti.

SZAKMAI ÉRETTSÉGI VIZSGA

ÚTMUTATÓ A JELŐLTNEK

Figyelmesen olvassa el ezt az útmutatót!

Ne lapozzon, és ne kezdjen a feladatok megoldásába, amíg azt a felügyelő tanár nem engedélyezi!

Ragassza vagy írja be kódszámát az erre kijelölt helyre ezen az oldalon és az értékelőlapon!

A feladatlap 20 feladatot tartalmaz, és összesen 60 pont érhető el. A feladatlapban a feladatok mellett feltüntettük a lehetséges pontszámot is.

A megoldásokat írja olvashatóan, írott betűkkel az erre kijelölt helyre! Csak golyóstollat vagy töltőtollat használhat. A feleletválasztós feladatoknál – ha a feladat utasítása nem kívánja másképp – egy betűjelet karikázzon be! Az esetleges rossz megoldást húzza át, majd válaszát írja le újra! Az olvashatatlan megoldásokat és a zavaros javításokat nulla (0) ponttal értékeljük. Ügyeljen válaszadásában a nyelvhelyességre és a helyesírásra!

Bízzon önmagában és képességeiben! Eredményes munkát kívánunk.

A feladatlap terjedelme 12 oldal, ebből 2 üres.

Szakmai érettségi vizsga, Melléklet az 1. feladatlaphoz

Aki átlát a falon

1. **Az áttetsző beton feltalálójának sikertörténetét jól ismeri a magyar közönség. Loconcz Áron, a fiatal építész rangos nemzetközi elismerésben részesült, s hamarosan befektetőt is találhat, hogy a tanulmányából ipari mennyiségben gyártott építőanyag válhasson.**
2. Losonczi Áronnak frissdiplomás, vidéki építészmérnökként semmi kedve sem volt a pályakezdők sorsára jutni. Élve korábbi lehetőségeivel, 2001-ben egy stockholmi posztgraduális képzésen folytatta tanulmányait. Innen indult találmányának, a fényáteresztő betonnak a története.
3. »Üveg a betonban, ez volt a képzés címe, és még az év elején mindenkinek meg kellett jelölnie egy témát, amit kutatni fog. Én azzal próbálkoztam, hogy valamiféle homogén építőanyagot kreáljak« – meséli. Üveg és beton keresztezése nem okozott különösebb fejtörést a most huszonnyolc éves feltalálónak. Lakhelye közelében, a csongrádi művésztelepen évek óta rendeznek betonművészeti alkotótáborokat, ahol már fiatalon megcsodálhatta az üvegdarabokat tartalmazó betonszobrokat. A felismerés, hogy üveg helyett optikai szálakat is el lehet helyezni a szürke betonban, már Stockholmban érte. Az eredmény megdöbbentő: az üvegszál tökéletesen elkeveredik a betonban, így olyan homogén anyag jön létre, amely megőrzi a beton szilárdságát, de bizonyos fényszituációban áttetszővé válik.
4. A találmány két évig nem került ki a svédországi műhelyből, szabadalmaztatása és nyilvánosságra hozatala óta azonban meghódította a világsajtót, különös tekintettel az építészek nemzetközi fórumaira. Washingtontól Tokióig, Milánótól Londonon át Berlinig számtalan kiállításon megfordultak már mintadarabjai. A megrendelésre gyártott falelemek ettől függetlenül mind a mai napig manufaktúraszerűen, a feltaláló néhány fős csongrádi cégének műhelyében készülnek. Megrendelés azért akad bőven. Az üvegbeton nemcsak a szerkezetépítésben, hanem a belsőépítészetben, a szobrászatban és a bútortervezésben is kitűnően alkalmazható.
5. »Nemrég sikerült felvennem a kapcsolatot azokkal a befektetőkkel, akik garantálhatnák a találmányom jövőjét« – magyarázza. »Több nagy céggel is tárgyaltam, és úgy néz ki, az egyikükkel hamarosan sikerül aláírni a szerződést.« A tervek szerint Losonczi Áron, a szabadalom tulajdonosa, technikai fejlesztőként venne részt az üvegbetont gyártó cég munkájában. Nagy eredmény volna például, ha az előre gyártott helyett helyszínen öntött technológiával tudná előállítani az áttetsző betont, de ez még a jövő zenéje. Ami biztos, a csongrádi műhelyt kis, egyedi termékeket gyártó üzemként, úgynevezett custom shopként továbbra is megtartaná. Mint mondja: szép lenne, ha fennmaradna az az üzem, ahonnét az egész indult.

6. Pályakép

Losonczi Áron
1977-ben született
Szolnokon, tanulmányait Csongrádon, majd a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen folytatta, 2001-ben szerzett diplomát. Egy svédországi posztgraduális képzésen, a stockholmi Királyi Művészeti Egyetem építészkolájában alkotta meg a fényáteresztő beton prototípusát. Találmánya 2005 júliusában az észak-rajna-vesztfáliai Desing Központ Best of the best díját érdemelte ki.

Borsos Roland

A www.magyarhirlap.hu nyomán

ÜRES OLDAL

Figyelmesen olvassa el a mellékelt szöveget, majd oldja meg az alábbi feladatokat!
A **H** betűvel jelölt feladatokban a helyesírást is értékeljük.

1. Melyik szövegtípusba sorolható a mellékelt szöveg? Karikázza be a helyes válasz betűjelét!

- A tudósítás
- B interjú
- C riport
- D beszámoló

(1 pont)

2. a) Egészítse ki értelemszerűen a mondatot!

A mellékelt szövegben a/az _____ stílusréteg jegyei uralkodnak.

- b) Karikázza be a megállapított stílusréteg két jellemzője előtti betűjelet!

- A a stílusrétegek keveredése
- B érdeklődést keltő cím
- C a többszörösen összetett mondatok túlsúlya
- D nem jellemző az érzelmi és a hangulati hatáskeltés

(3 pont)

3. Mi *nem* szándéka a mellékelt szövegnek? Karikázza be a megfelelő válasz betűjelét!

- A Hogy tájékoztasson egy pályakezdő szakmai útjáról.
- B Hogy tájékoztasson egy pályakezdő magánéletéről.
- C Hogy tájékoztasson egy találmányról.
- D Hogy tájékoztasson egy sikertörténetről.

(1 pont)

4. Írja a vonalra, kire és mire utal a cím!

akire utal: _____

amire utal: _____

(2 pont)

5. Melyik rész témáját jelölik az alábbi állítások? Írja a táblázatba a megfelelő részeket jelölő számjegyeket!

téma	szövegrész
a találmány feltalálásához vezető út	
a találmány jövője	

(2 pont)

6. Igazak vagy hamisak az állítások? Karikázza be a megfelelőt!

Losonczy Stockholmban fejezte be az egyetem építészmérnöki karát. IGAZ HAMIS
 Művészeti ismeretei is segítettek találmánya megalkotásában. IGAZ HAMIS
 A közeljövőben sor kerülhet a termék nagyipari gyártására. IGAZ HAMIS

(3 pont)

7. Egészítse ki a melléklet alapján az alábbi szöveget!

Losonczy Stockholmban fedezte fel találmányát, amely a/az _____
 (kik?)

körében világszerte _____ váltott ki. Találmányáért _____
 (mit?) (mikor?)

elismerést kapott.

(3 pont)

8. a) Írja ki a 2. és a 4. részből az *áttetsző beton* egy-egy megfelelőjét!

- b) Mitől válik áttetszővé a beton? Válaszoljon tömören a 3. rész alapján!

(3 pont)

9. a) Írja a táblázatba a példamondat *második* idegen szavát, majd írja be a szó magyar megfelelője előtti betűjelet!

Losonczi a homogén építőanyag itthoni gyártásában technikai fejlesztőként vehet részt.

idegen szó	a jelentés betűjele

- A elméleti
- C gyakorlati
- D műszaki
- E tapasztalati

- b) Egészítse ki az alábbi mondatot a fenti példamondat igéjének múlt idejű alakjával!

Az építész tavaly _____ egy külföldi tanulmányúton.

(3 pont)

10. Magyarázza meg az alábbi szerkezetek jelentését!

számtalan kiállításon megfordultak már mintadarabjai (4. rész):

ez még a jövő zenéje (5. rész):

(2 pont)

11. a) Írja ki a 6. részből a *(találmánya) elismerésben részesült* szerkezetnek megfelelő szószerkezetet!

- b) Karikázza be az igaz állítás előtti betűjelet!

- A kiírt szószerkezet:
- A mellérendelő, kapcsolatos.
 - B alárendelő, határozós.
 - C mellérendelő, magyarázó.
 - D alárendelő, tárgyas.

(2 pont)

12. Írja ki az 5. rész 2. mondatából a számnevet, majd írja le annak alapfokát!

számnév: _____, alapfok: _____

(2 pont)

13. a) Írja ki az 5. rész első mondatának első képzett szavát!

b) Alkosson új szót a megadott utótaggal úgy, hogy a vonalra írja előtagként az a) feladatban kiírt szó alapszavát!

_____ történet

c) Melyik szóalkotási móddal keletkezett a b) feladatban megalkotott szó? Egészítse ki a mondatot!

A b) feladatban alkotott szó szerkezete szerint _____ szó.
(milyen?)

(3 pont)

14. a) Egészítse ki a mondatot az alábbi szó ellentétes hangrendű változatával!

szürke

Sokat akar a _____, de nem bírja a farka.

b) Írja a vonalra, hogyan ejtjük az alábbi szavak aláhúzott hangkapcsolatait!

biztos _____

monddja _____

(3 pont)

15. Határozza meg az alábbi mondatok aláhúzott szavainak szófaját, majd állapítsa meg, milyen mondatrész szerepét töltik be a mondatban!

Magyar termék ilyen elismerést még nem kapott. Minden magyar büszke lehet a találmányra.

	szófaj	mondatrész
1. mondat		
2. mondat		

(4 pont)

16. Alakítsa át a kijelentő mondatot felszólító mondatná! H

Ez volt a képzés címe.

(2 pont)

17. a) Alakítsa át az összetett mondatot egyszerű mondatná! H

Én azzal foglalkoztam, hogy valamiféle homogén építőanyagot kreáljak.

- b) Alakítsa át az egyszerű mondatot összetett mondatná! H

Semmi kedve sem volt a pályakezdők sorsára jutni.

(4 pont)

18. a) Írja a vonalra azt a szót, amely a 2. rész második és harmadik mondatának egymáshoz kapcsolódását biztosítja!

- b) Húzza alá a kapcsolódás fajtáját jelölő szót!

előreutalás visszautalás

(2 pont)

19. Írja a vonalra a megfelelő szó előtti betűjelet!

- a) Budapest egy nagy _____.

A helység

B helyiség

- b) Délutánonként is dolgozni _____.

A szoktam

B szokok

- c) Losonczi egy csongrádi _____ tanult.

A középiskolán

B középiskolában

(3 pont)

ÜRES OLDAL